

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IV. Propagatio sancti Evangeliii in Asia à Romanis Pontificibus facta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

& Boream Re- gionum. Olao : id verò maximè perfectum laboribus Nicolai Angli, qui creatus Papa, dictus est *Hadrianus quartus*, à qua Norvegia tota Christo est ad- dicta.

Græciæ conv.

Nunc pedem referamus ab extremis Boreæ regionibus ad Græciam. Hæc maximè exulta per PAULUM & ANDREAM Apostolos, ut constat ex eorum gestis. An verò hi fenserint eadem eum PETRO, quid attinet dubitare? An deinde cum Pontificibus Romanis, liquet è Concilio Nicæno, & Sardicensi, quo tempore jam passim Christi nomen in Græcia ab omnibus colebatur. Ex actis *Petri*, quæ Metaphrastes recitat, evidenter apparet in singulis Græciæ primariis urbibus à PETRO Episcopos primarios, quibus ceteri obedirent, & à quibus, ut ait Tertullianus, fidem mutuarentur, esse constitutos. Id ita esse, sit illud argumento : PAULUS diu, multumque ac sæpe Corinthi fuit, neque ad illum duas ita longas Epistolas scripsit, ut ad Corinthios : & tamen Dionysius Episcopus Corinthiorum scriptor vetustissimus ait apud Eusebium, scribens ad Romanos : *Petrus & Paulus ambo, cum & nostram Corinthi, & vestram Roma Ecclesiam fundassent, & ejusdem doctrinæ præceptis, tum nostros animos, tum vestros imbuissent, eodem tempore pariter martyrium subierunt.* Testis est Irenæus, & Eusebius, nutantes in fide Corinthios literis *Clementis* Papæ confirmatos. Quod si *Petrus* Ecclesiam Corinthi fundavit una cum *Paulo*, verisimilius erit multò ceteras, ut Metaphrastes tradit, ab eodem esse fundatas. Denique, ut quod ad Europam spectat finem faciamus, quid in Occidente *Petrus* egerit, non aliis verbis explicabo, quam Eusebii Cæsariensis : sic igitur ille : *È vestigio sub ipso*

Euseb. lib.

2. c. 24.

bist. Eccl.

Iren. lib. 2.

Lib. 2. c.

23.

Claudij imperio benigna & propitia DEI totius hujus universitatis Reitoris ergo humanum genus providentia sortem ac præpotentem, & reliquorum omnium Apostolorum propter virtutis amplitudinem (nota hæc hæretice) facile principem PETRUM Romam versus ad ejusmodi pestiferam vitæ humana corruptelam delendam, quasi manu deduxit: qui quidem utpote strenuus & generosus Dux, divinis armis obiectus, muniturque eximiam & pretiosam tanquam mercaturam veri luminis mente sola comprehensit ab Oriente ad Occasum usque deportavit, ipsamque regni calorum prædicationem, caelestem scilicet lucem, & salutarem animorum doctrinam palam divulgavit. Hæc Eusebius : ut sciamus à PETRO Occidentem Europamque Christo primam fuisse conciliatam. Contigisse id voluit nonnulli anno quadagesimo quarto, qui fuit tertius Claudii, & undecimus à Christo crucifixo, quintus à *Paulo* conversione. Atque hæc quidem generatim : speciatim vero liquet ex iis, quæ supra ostendimus, nullas Europæ partes splendore Religionis Christianæ illustratas, nisi studio illorum, qui studiofissimi essent Pontificum Romanorum, vel ab illis ad hanc rem nominatim missi fuissent.

C A P V T IV.

Propagatio sancti Evangelii in Asia à Romanis Pontificibus facta.

Nunc ad Asiam sermonem convertamus, & inspiciamus, an sit verum quod *Petrus* ipse de se afferuit, se ab antiquis diebus electum cui gentes crederent, & audirent, & ab Ecclesia nostra cunctos populos (ut cecit *Itatas & Mi- tbum. à Iesu Oper. Tom. 1.*

chas) ad montem Domini, domumque Jacob invitatos, & perductos tentoriaque divinæ Religionis in omnibus orbis regionibus explicata.

Diximus porrò à *Petro* fuisse Antiochiæ Episcopum constitutum *Evdiam*, teste Eusebio, qui id anno quadagesimo quarto contigisse in Annalibus tradit. Idcirco *Ignatius* Ecclesiæ Antiochenæ primordia refert ad *Petrum & Paulum*. Jam verò Episcopus Antiochenus Orienti toti præerat, ut scribit Hieronymus, adversus Joannem Hierosolymitanum, & Theodoretus in historia sua. Quod adeo est verum, ut ipsa Hierosolyma, & Episcopus ejus subesset Episcopo Cæsariensi, ut idem Hieronymus eodem loco scribit, & apparet è Concilio Nicæno, cui primas debent ante Hierosolymitanum manifestè habetur in eodem Concilio. Cæsareæ autem fuit Episcopus à *Petro* constitutus *Cornelius Centurio*, ut omnes norunt. Igitur opera *Petri* & Episcoporum, qui ab ipso originem ducunt, Religio Christiana in Oriente propagata. In Asia verò minore ab ipso *Petro* Christi cultum propagatum, creatosque suis locis Episcopos Metaphrastes latè describit: quod esse verum colligimus ex Epistola ipsius prima data ad advenas Ponti, Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ, Bithyniæ, cum Romæ esset una cum *Mareo* discipulo suo, per *Sitranum*, ut apparet ex Epistolæ fine. Neque suspicetur aliquis illam ad Judæos dumtaxat scriptam, quod opinati sunt nonnulli: manifestè namque dicit in illa, eos aliquando fuisse non populum DEI, & multis in locis è gentibus fuisse illos ait, & idolis addictos. Quo verò sensu advenas vocaverit, explica: idem, cum dicit *Obsecro vos tanquam advenas, & peregrinos abstinere à carnalibus desideriis*. Ideo Epistola secunda, quam se ad eosdem mittere capite tertio proficetur, ad omnes generatim datur. In prima autem Episcopus in primis alloqui palam fit ex *ultimo capite*, in quo longius quam ceteros nominatim monet, & obicitur tanquam Episcopus & Compresbyter, sive consenior, per principem Pastorum, ut ait, Christum. Quocirca sive spectes Asiam, quæ magis ad Meridiem, sive quæ magis ad Septentrionem, sive quæ magis ad Occasum vergit, à *Petro* omnes Episcopi primarii primariis urbibus olim dati. Pontus, & Asia minor maximè ad Boream; Antiochia magis ad Austrum, Cæsareæ verò ad Occasum spectat.

Cobila deinde sextus Imperator missi ad *Clementem Quartum* Legatis, petiit ut mitterentur qui sacra eum mysteria docerent: Quod petiit, impetravit. Quod autem diximus ad *Clementem Quartum* missos ab Imperatore Tartarorum Legatos, sciendum à *Clemente Quinto* fuisse ordinatum Joannem à Monte Corvino è familia Minorum Archiepiscopum Cambulensem in Oriente, novemque ex eadem familia fratres Episcopos, ut vocant suffraganeos fuisse consecratos, palliumque datum, cautumque qui succederet illi morienti propter distantiam loci. Rursus *Joannes vigelmus secundus* quemdem ex Ordine Prædicatorum Archiepiscopum Sultonensem creavit, adiecitque ex eodem Ordine septem suffraganeos Episcopos. Imperante similiter Constantino Magno Armenii Christo se adjunxerunt una cum Teridate eorum Rege: id est, perfectum studio & innocentia *Gregorij*, qui postea Episcopus est illis datus.

In lib. con. Apostolica.

C

In

Persia
comp.

In Persia post Apostolos, *Cyriacus* Diaconus Romanus Christum prædicans, Saporem Regem, cum pluribus aliis Principibus ad Christum cultum perduxit; missus autem fuit ad illum Regem Roma à *Marcello* Papa.

CAPVT V.

Indiæ Orientalis maxima pars summorum Pontificum curâ ad fidem reducta.

Quis verò ignorat in Indiis Orientalibus quanti fiant indies singulos rei Christianæ progressus per nostros? Infinitus laboris esset, & à præfenti instituto alienissimum, cunctas urbes, Regiones, ac populos, in quibus quotidie amplissima capit incrementa Christi pietas, enumerare. Indias namque Orientales latissimas esse nemo ignorat; aliquid tamen adferamus. Et quamvis plurimi operæ plurimum posuerint, ut Christi nomen ab omnibus per ea loca agnosceretur & coleretur, in quibus *Henricus* postea Septentis Episcopus, magnæ sanctimonie vir, cum sociis quinque ex Ordine S. Francisci: præcipua tamen laus omnium consensu *Francisco Xaverio* Societatis JESU debetur. Is enim à *Paulo III.* Legatus à Latere constitutus, ab eodem in regionem illam Orientalem destinatus, solvens Ulyssipona anno millesimo quingentesimo quadragesimo primo, cunctas oras, quas Oceanus ab Indico mari usque ad extremos Chinas (id est totius orbis ambitus dimidium) circumfluit, Evangelii prædicatione illustravit, ac replevit, obiitque anno millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo, Indiæ peregrinationis undecimo, in Insula Santiano Chinis adjacente.

Insula Japonis est nobilissima & maxima; distat ejus extremum litus ad Austrum spectans ab æquinoctiali gradibus triginta quinque, & initio longitudinis recta ducto ab Insula Canariis abest gradibus centum & octuaginta, soluentibus vero ab Ulyssiponæ portu leucis omnino sex mille. In hac Insula *Franciscus* ille *Xaverius* altissima Religionis Catholicæ fundamenta jecit anno millesimo quingentesimo quadragesimo nono. Vidimus nos ipsi anno superiore magna nostra lætitia Legatos illic missos Romam à *Francisco Bungi* Rege potentissimo; & à Rege *Fiunghe* Mancium, à *Protasio* Rege *Arimæ*, & *Bartholomæo* Rege *Omuræ* *Michaelem*, qui nomine illorum Regum Pontifici Romano obedientiam præstarent. Maxima verò in illis locis quotidie Christiana Religio per Catholicos incrementa capit, plurimique Principes, & innumera hominum multitudo Ecclesiæ Christianæ indies singulos aggregatur. Ob eam rem Pontifex Romanus tria Seminaria instituit in diversis insulæ locis, & annuos sex mille aureos ad juvenes Christiana disciplina informandos attribui jussit. Atque hoc anno, qui est millesimus quingentesimus octuagesimus octavus, *Sixtus Quintus* primum Bungo Episcopum dedit.

CAPVT VI.

In Indiis Occidentibus summorum Pontificum jussu Evangelium promulgatum.

ANNO millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, *Christophorus Columbus*, natione Genueusis, divino, ut exitus ostendit, impulsu afflatus, acceptis à Regibus Hispaniæ *Ferdinando* & *Isabella* navibus tribus, Hispali solvens, post longam multorum mensum navigationem tandem pervenit ad insulam quandam; quam quod sancti *Dominici* die festo invenissent, ejusdem nomine nobilitarunt. Inde aditus patefactus ad amplissimas regiones, quæ procul dubio conficiunt tertiam totius orbis partem, in quibus longè lateque variis temporibus per nostros Christi cultus est disseminatus, & hodie maximè viger, floret, & uberrimas fruges producit. Primus Evangelii præco fuit *Bucil* *Catalanus* ex Ordine sancti *Benedicti*, quem Papa *Alexander* Sacerdotibus duodecim præfecit, suaque in iis regionibus illi partes mandavit.

CAPVT VII.

De Africa ad fidem conversione.

Pervagati sumus orbem ferè totum, reliqua est Africa sola: percurramus & ipsam, & videamus per quosnam fuerit Evangelii lumine illustrata. Diximus *Marcum* *Petri* discipulum fixisse *Alexandriæ* sedem, quæ secunda erat antiquitus à Romano, ut nemo qui legerit historias sacras ignorat. Illi parebat *Agyptus*, *Arabia*, *Æthiopia*, *Libya*, *Cyrenensis*. Igitur hoc *Marcus* *Petri* filius: ita namque ab ipso *Petro* appellatur; Africa reliquum obediebat Episcopo *Carthaginensi*. Hic *Simeon* *Metaphraistes* narrat à *Petro* Episcopum fuisse constitutum *Crescentem*. Ob id *Cyprianus* Ecclesiam Romanam vocat non modò Africanæ, sed Catholicæ radicem ac matricem. *Hactenus* *Bozsius*.

Igitur cum Pontifici Romano onus hoc incumbat, jure optimo, ipsum adire solent Reges aut nationes Infidelium ad fidem converti cupientes, tanquam ad Ecclesiæ solem, ac limpidissimum doctrinæ fontem, ab ipso illuminari, ac veritatis divinæ radiis illustrari poscentes. Sic enim olim ad *Symmachum* Papam Orientales literas dedisse constat. Quotidie etiam hoc tempore vniuersarum Legati ad Romanam Sedem accedunt S. Evangelii Ministros idoneos postulaturi. Vidit nuper Roma & exhilarata est tempore sanctissimi Domini nostri *Pauli V.* in urbe Legatum à Rege *Congi* hanc ob rem à longissima regione missum.

Alexan-
dria Me-
tropolis à
Petro cō-
stituta,
1. Pet. 5.

CA-